

Delmarva Vakf? Taraf?ndan Geli?tirilen D?me Riski De?erlendirme ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Delmarva Vakf? Taraf?ndan Geli?tirilen D?me Riski De?erlendirme ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19584>

Özet

Delmarva Vakf? Taraf?ndan Geli?tirilen D?me Riski De?erlendirme ?lçe?i, hastanelerde ve di?er sa?lık kurulu?lar?nda yatan veya ayakta tedavi gören bireylerde **dü?me riskini** sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla tasarlanm?? klinik bir araçtır. Bu ölçek, özellikle hem?irelik pratiğinde h?zl? ve güvenilir risk belirlemesi yaparak önleyici tedbirlerin alınmas?na rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, 2013 y?l?nda Tekin, Kara, Tan ve Arkuran taraf?ndan gerçekleştirilmi? olup, Türk popülasyonunda geçerlilik ve güvenilirli?inin incelenmesi sa?lanm??tır.

Ölçek, hastan?n t?bbi geçmi?i, hareket kabiliyeti, kullan?lan ilaçlar ve genel durumu gibi çe?itli risk faktörlerini ele alan 9 maddeden olmaktadır. Derecelendirme sistemi, her bir risk faktörünün a??rl???na göre farklılık göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Dü?me Riski De?erlendirme, Delmarva Vakf?, Hem?irelik, Klinik Ölçek, Geçerlilik, Güvenirlik, Adaptasyon.

Yazarlar

Devrin Eren Tekin, Nevin Kara, Nuran Ulus Tan, Figen Arkuran.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, sa?lık hizmeti sunulan ortamlarda bireylerin dü?me olas???n? standardize edilmi? kriterler kullanarak objektif bir ?ekilde belirlemektir. Bu sayede, yüksek risk ta??yan hastalar?n erken tespiti ve ki?iye özel **dü?me riski** azaltma stratejilerinin uygulanmas? hedeflenmektedir.

Türkçe uyarlama çal??mas?, Delmarva Vakf? taraf?ndan geli?tirilen bu ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erlili?ini sa?lamay? ve Türkiye'deki **hem?irelik** alan?nda güvenilir bir de?erlendirme arac? olarak kullan?ma sunulmas?n? amaçlam??tır.

Yap?

Delmarva D?me Riski De?erlendirme Ölçe?i, dü?me davran???n?n çok boyutlu do?as?n? ölçen bir yapıyı temel alır. Bu yapı, genellikle hastan?n fizyolojik durumu, bili?sel fonksiyonlar?, kullan?lan medikasyonlar ve çevresel faktörler gibi bir dizi kritik risk göstergesini kapsar. Ölçek, bu göstergeleri bir araya getirerek tek bir **dü?me riski** puan? üretir.

Ölçekteki maddeler, özellikle hastane ortam?nda dü?meye neden olabilecek temel risk alanlar?n? (örne?in, hareket k?s?tlilikk, daha önce dü?me öyküsü, sık idrara ç?kma ihtiyac? vb.) de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Bu maddelerin her biri, ilgili riskin şiddetine göre a??rl?kland?r?lm?? puanlar ta??r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? için detaylı **geçerlilik** çal??malar? 2013 y?l?nda Tekin ve arkadaşlar? taraf?ndan yapılm??t?r. Bu çal??mada, ölçe?in dü?me riskini do?ru bir şekilde ölçme yetene?i incelenmi?tir.

Genellikle, bu tür uyarlama çal??malar?nda yapı? geçerlili?i (faktör analizi ile) ve ölçüt ba??ml? geçerlilik (alt?n standart olarak kabul edilen ba?ka bir dü?me riski ölçe?i veya dü?me olaylar?n?n kaydedilmesi ile kar??la?t?r?larak) incelenir. Ölçe?in klinik ortamlarda dü?me olaylar?n? öngörme yetene?i, geçerlili?inin temel göstergesidir.

Güvenirlik

2013 tarihli adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türkçe formunun **güvenirlik** düzeyini de ara?t?rm??t?r. Güvenirlik, ölçe?in tutarlı ve tekrarlanabilir sonuçlar verme yetene?ini ifade eder.

Güvenirlik analizleri genellikle Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s? ve test-tekrar test yöntemleri kullan?larak gerçekleştirilir. Yüksek bir iç tutarlılık katsay?s?, ölçe?in 9 maddesinin dü?me riskinin aynı temel yapıya?n? ölçtü?ünü gösterir.

Faktör Analizi

Adaptasyon çal??malar?n?n önemli bir bile?eni olan faktör analizi, Delmarva Ölçe?i'nin orijinal yapıya?n?n Türk popülasyonunda korunup korunmadı?n? incelemek amacıyla kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?i oluşturan 9 maddenin, teorik olarak belirlenen risk alt alanlar?na uygun şekilde gruplanıp gruplanmadı?n? ortaya koyar.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in yapı? geçerlili?ini destekleyerek, klinik uygulay?c?lar?n hangi risk bile?enlerine odaklanmas? gerekti?i konusunda bilgi sağlar. Bu çal??ma, ölçe?in tek faktörlü mü yoksa çok faktörlü bir yapıya mı sahip oldu?unu netle?tirmi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme/Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Klinik gözlem ve hasta verilerine dayalı de?erlendirme formu.

Maddeler: 9 maddeden oluşmaktadır.

Derecelendirme: Her soru için değişmektedir (Risk faktörünün ağırlığına göre farklı puanlama sistemi kullanılır).

Dil Seçeneği: İngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama).

Popülasyon Grubu: Hastanede yatan veya ayakta tedavi gören hastalar (Genellikle yaşlı ve risk altındaki yetişkin popülasyon).

Yaş Grubu: Yetişkinler ve yaşlılar.

Popülasyon Detayları: Düşme riski taşıyan tüm klinik hastalar, özellikle nörolojik, ortopedik veya çoklu komorbiditesi olan hastalar.

Test Metodolojisi: Klinik değerlendiriciler (hemşireler) tarafından hastanın mevcut durumu ve öyküsü temel alınarak puanlama yapılır. Elde edilen toplam puan, hastanın düşme riski seviyesini belirler.

İletişim

Sorumlu Yazar: Devrin Eren Tekin

Yazarlar: Devrin Eren Tekin, Nevin Kara, Nuran Ulus Tan, Figen Arkuran

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Türkçe Uyarlama): 2013

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanım izinleri ve olası ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Devrin Eren Tekin ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

İletişim Adresi: devrim.tekin@anadolusaglik.org

Kaynaklar

Tekin, D. E., Kara, N., Tan, N. U., ve Arkuran, F. (2013). Delmarva vakfi tarafından geliştirilen Düşme Riski Değerlendirme Ölçeği'nin Türkçe **uyarlaması**: geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Journal of Education and Research in Nursing*, 10(1), 45-51.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[delmarva-vakfi-tarafindan-gelistirilen-dusme-riski-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Delmarva Vakfı Tarafından Geliştirilen Düşme Riski Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal kaynakta belirtilmediği için burada listelenmemiştir. Ölçek toplam 9 maddeden oluşmaktadır ve puanlama her bir madde için belirli kriterlere dayanmaktadır. Maddelerin tam metni ve puanlama kılavuzu için yukarıda belirtilen referans makaleye başvurulmalıdır.

Ölçek, düşme riskini değerlendiren 9 klinik gösterge içermektedir. Bu göstergeler genellikle şunları kapsar:

Daha önce düşme öyküsü.

Yardıma ihtiyaç veya hareket kısıtlılığı.

Bilişsel durum (konfüzyon veya dezoryantasyon).

İlaç kullanımı (özellikle sedatifler, antihipertansifler).

Boşaltım durumu (sak idrar yapma veya inkontinans).

Duyusal eksiklikler (görme veya işitme).